

Nýársrøðan ...

(Framhald frá 1. síðu.)

av teim virðum vit kenna okkum at eiga.

I 1970 tóku føroyingar enn eitt stig á teirri leið, sum er, at luttaka har summar avgerðir verða fyrireikaðar og lutvist tiknar. Her hugsið eg um, at føroyingar í ár tóku sæti í Norðlenska Ráðnum. At hetta hendi er prógv um, at tað ber til at fáa undirtøku fyri hugsanum sum víkja frá teimum sum vanliga valda á fjallinum. Ti er beint t tradka hesa gotu viðari og longri.

Um ársskiftið verður kannað eftir hvussu skarst hetta árið samanborið við farin ár og eisini mett um framtíðarvónir, eins og ofta hesa ársins tíð ger sær fyrisetning nakað fram í tíðina, hetta hevur altíð verið gjørt.

Tó! Ger ein sær einans fyrisetning, sum ikki skal broyt-

ast og lagast ta tíðina, sum kemur, men standa við árið út, tá er illa ventandi at gott úrslit spyrst. Ti í dag má ein gera sær greitt, at hetta at gera sær fyrisetning, hetta at pláleggja, at kanna møguleikar og treytir, er eitt »full time job.« er arbeiði har ongantið slit má vera í. Liggur tú ikki á takinum her, verður øll útbýgging og allur framburður at steðga, ti tú gáaði ikki eftir at treytirnar fyri fyrisetningi broyttust.

Tað er tí ikki avgerandi um metingin og fyrisettingurin eru gjord 31. desember, men latum okkum tó fylgja hesum síði, ti at telja saman skuld og ognir av og á skulu øll gera, sum ætlar sær at halda fram.

Framleiðslan

Árið sum nú rennur út royndist inntøkuliga sera gott fyri

ein stóran part av fólki okkara.

Mett eftir virðinum av útlutninginum tað besta árið, Føroyar nakrantið hava havt, bæði mett í dagsins prisum og í fastum prisum.

Eftir fyribils uppgærd kemur útlutningsvirðið at toga upp í 250 mill. kr., meðan tað í 1969 varð 182 mill. kr.

A goymslu er ið hvussu er sama nøgd sum í fjór.

Innflutningin kenna vit ikki til fulnar enn, pr. 1. okt. 1970 var hann 162 mill. kr. og hann kann neyvan fara stórvægis upp um 200 mill. kr. fyri árið, meðan hann í 1969 var 234 mill. kr.

Her er sostatt einaferð talan um eitt yvirskot á beinleiðis handilsjavnvág Føroya (kapitaltilforsa uttanefir tó ikki uppiroknað).

Áhugavert at kanna eftir, hvat er goymt í hesum út- og innflutningstolum.

Saltfiskurin

Saltfiskaprisurin er ígjøgnum árið gingin upp og er nú óvanliga høgur, so hóast nøgdur var 2300 tons minni, hevur henda vora í peningi givið umleið 7 mill. kr. meira og er framvegis stórsti bólkur við 77 mill. krónum. Veidunøgðin er tó minkað meira enn hesi 2300 tonsini, nevnliga 4500 tons, og úrslitið hjá mongum av linubátunum so mikið versnað, at við standa fyri álvarsliga at víðgera framtíðarlagnuna hjá hesum partinum av flotanum.

Saltfiskur tykist framvegis at bliva góð soluvora, ti má farast varliga fram við umlegging av linubátflotanum, hóast øllum er greitt, at her skal henda ein rationalisering og umlegging.

Sildin

Tá alt er tikið við — matsild, sildamjøl og lýsi — geva sildin og idnaðarfiskurin í dag tað sama sum saltfiskurin — eftir fyribils uppgærd um 86 mill. kr., so skal ein meta bert eftir hesum báðum árunum 1969 og 1970 so hevur tann stóra íleggingin í før til hesa veiðu roynst vel.

Hesin partur av flotanum er saman við flakatrolarunum eisini tann sum mestu inntøkuna hevur givið til manningina. Tá manningapartarnir toga uppi 100.000 kr. kann ein tosa um ævintýr inntøkur, men hetta er at froast yvir og er monnum væl unt. Tað má tó elva enn meira til at finna fram til rationellar veiðuhættir og samtundis til at finna útvegir fyri at hekka part teirra, sum manna saltfiskabátarnar. Neyðugt er at hava so fjølbroytta vinnu sum gjørligt, eisini á sjónum. At koma aftur í ta støðu, at vinnan gerst eintátt- að vildi verið stórt afturstig. Við einum so stórum framleiðsluamboð, sum tað, vit í dag hava á sjónum, vildi verið bakkast um vinnan var eintátt- að verið — verið sum jarðskjálvti fyri hetta samfelagið.

Vøksturin sum hevur verið í flakafarmleislu seinni árin stendur við, og her er tað serliga prívøksturin, sum ger seg galdandi. Fyri nærum somu útlutningsnøgd er vøksturin 15

mill. kr. og samlaða talið um 61 mill. kr.

Flakatrolararnir eiga teirra stóra part av hesum tali, umleið helvtina, so eisini henda ílegging tykist at hyldnast.

Flakautflutningurin er vaksin við 640 tons, men tó hava flestu virkini á landi havt nærum tað sama at gera sum árið frammanundan, landað eru í Føroyum av ferskfiski um 35.500 tons í 1970 og 33.000 tons í 1969. Her eru tó í 1970 umleið 2500 tons landaði av íslenskum bátum.

Útróðurin, hesin arbeiðsskapandi táttur hevur soleiðis samanumtiðd hyldnast toluliga í ár, tó at summastaðni, sum t. d. í Suðuroynni ikki nertil hevur verið tað sama at fingið sum, árið fyri, hetta fyri ein part tí illa hevur roynst fyri veður hjá opnum bátum og fyri ein part av tí hysufiskiskapurin miseyðnaðist.

Í ár eins og í fjór koma væntandi flestu flakavirkini at hava eitt lítið yvirskot, men enn eiga vit ónyttan kapacitet á hesum virkjum og tí verður spurningurin um tryggjan av nóg nógvari rávøru at leggja stórsta dentin á.

Hetta vil gera stórri úrtøku, krevja minni til virkið pr. kg. og harvið møguleika fyri hægri landingarprisi.

Samfælagsøkonomiskt roynst hetta, at víðgera fiskin heima best, stórri fór sum geva kontinertliga tilforsa av rávøru er tí ein leiðin. Nýggja útróðrar-

bátaslagið uppá umleið 100 tons er nú roynt í eitt ár við tí úrsliti at triggir verða bygd- ir afturat. Vónandi kann tann høgri avreiðingarprisurin gera raksturin av hesum bátum løndandi.

Annars verður at umhugs- allar løysnir hesum víðvikjandi, ti at heimatólkið fær løndandi og produktiva vinnu er ein okkara stórsta samfælags- uppgáva. Skal tað stóðast í hesum landi má hetta mál finna loysn.

Haruppi kemur eisini spurn- ingurin um at fáa mest mögu- ligt av teirri góðu sildini víð- gjørda heima til háverduga matvøru. Følagsmarknaðartoll- urin er ein meinbogi her, hann forðar okkum atgongd til stórsta marknaðin fyri surgaði sildaflok, annar meinbogi er torvandi stabilitetur á salt- sildamarknaðinum. Ikki hvat prisi víðvikur, men hugi til at binda seg fyri stórri nøgdur í senn og meðan sildin fæst.

Tað sum serliga gleðir tá ein kannar útlutningslistan er, at talið av vørum ella vør- sløgum veksur. Meðan fyri fá- um árum síðani einans salt- fiskurin og ísfiskurin vøru álit, telja í dag laksur, sil, makrel- ur, reyða og hummari, kalvi og svartkalvi, fiskamjøl og sløg og aðrar fiskavorur, her- uppi Jákupskelin, munandi í húsarhaldinum. Tilsamans í ár umleið 23 mill. kr.

(Framhald)

Lýsing

Sambært greinir 14, 15 og 49 í lögtingslóg nr. 50 frá 2. júlí 1963 um lands- og kommunuskatt lýsir TØRSHAVNAR LÍKNINGARNEVND øllum í kommununi annaðhvørt sjálv ella við fulltrú at geva upp inntøku sína í árinum 1970 innan 15. januar bókhalddskyldig tó innan 31. januar 1971 samsvarandi teim sjálvuppgávuskjølum, sum nevndin út- flyggjar skattgjaldrunum. Serliga verður víst á, at hann, sum í yrki sínum nýtir annað rakstrarár enn almanakkaárið, hevur rætt til at nýta hetta, tá hann frá LÍKNINGARRÁÐI FØROYA hevur fingið loyvi til tess.

Tað verður beinleiðis gjørt kunnigt, at farið verður fram sambært grein 39 í áðurnevndu lóg víðvikjandi honum, sum ikki í tokum tíma gevur upp inntøku sína.

Hann, sum eingi sjálvuppgávuskjøl hevur fingið, eigur sjálvur at snúga sær til TØRSHAVNAR LÍKNINGARNEVND, tá møgulig mistøk við útbýtanina einki ávirka undannevndu ásetingar.

Persónar, sum eru skyldigir at føra lóggildar hand- ilsbøkur, og skattskyldig deyðsbúgv skulu saman við sjálvuppgávuni senda inn rakstrarroknskap og upp- gerð yvir figgjardødu við við rakstrarársins byrjan og enda.

Sjálvuppgávur, sum ikki eru innkomnar innan áður- nevndu freistir í tí fyriskrivaða sniði og rætt undir- ritadar, verða víðgjörðar eftir lógargreinunum 39 og 40.

Arbeidsgevarar verða biðnir um at senda frágreiðing um goldnar lönir o. a. m. til verkafólk sitt innan 15. januar 1971, sum teimum er álagt samb. 12. kapi- tul í nevndu lóg.

Somuleiðis verður kunngjørt, at fyri hann, sum gevur ella er við til at geva líkningsvaldinum skeiv ar upplýsingar um ognar- og forimunarviðurskifti, galda reglur um revsing fyrisetar í 13. kapitli í hesi lóg.

Víðvikjandi ognaruppgærd verður víst á 11. kapitul í lógini, og verður hon at senda LÍKNINGAR- RÁÐI FØROYA innan áðurnevndu freistir.

Heitt verður á øll um at skriva nøvn og bústað (gotunøvn og húsanr.) skiliga á sjálvuppgávuna, so tey verða ikki misskild.

Húsaánarar fáa at vita virði av bústaði í egnum húsum við at venda sær til líkningsarnevndina, mál- tr. 1068, Retkaragøta 2.

TØRSHAVNAR LÍKNINGARNEVND, tann 15. desember 1970.

Væl gagnist! Tveitið pundini burtur!

Nú um jólni hevur helst ikki verið spart av góðum áti og drekka — helst eru nokur lögð aftrat.

Hvussu slepst av við tey aftur? Jú! Gerið sum tær amerikansku flogtornurnar.

Her eru ráð frá teimum, og sum tær siga eru effektiv, um bert verður gingið eftir teim- um í einar 14 dagar.

Eini 5—10 kg kunnu sum einki fúka, men etið ikki ann- að, enn her er vist á:

Mánadag
Morgunmat: 2 egg (hørd), to- matir og kaffi.
Døgurða: 2 egg (hørd) blandað salat, 1 snerkt fransk- breyðflis, 1 grapefrukt og kaffi.

Týsdag
Morgunmat: 2 egg (hørd), 1 grapefrukt og kaffi.
Døgurða: steik, Tomatir, grøn salat, selleri, oliven, agurkur og kaffi.

Mikudag
Morgunmat: 2 egg, tomatir og kaffi.
Døgurða: 2 lambakotelettir, selleri, agurkur, tomatir og kaffi.

Hósdag
Morgunmat: 2 egg, spinat, kaffi.
Døgurða: 2 egg, eitt osta- petti, kál, 1 snerkt fransk- breyðflis og kaffi.

Fríggjadag
Morgunmat: 2 egg, spinat, kaffi.
Døgurða: Fisk — endiliga ikki steiktan — bl. salat, 1 snerkt franskbreyðflis og kaffi.

Leygardag
Morgunmat: Fruktsalat — alla ta frukt, tygum dáma og etið!
Døgurði: steik, so nóg tyg- um orka — selleri, agurkur, tomatir og kaffi.

Sunnudag
Morgunmat: Nakað sum ein veitsludagur, nakað sum leyg- ardagurin.
Kaldan høsningarunga (kjúling), tomatir, grapefrukt og kaffi.
Døgurði: Kjúling, tomatir, gularotur, kókað kál, grape- frukt og kaffi.
Minnist til: Einku úti kaffi (ella te) hvørki sukur ella mjólk.

Væl gagnist!

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT